

WB183: Status uitstralen is afzien!

Opdrachten gemaakt door Katrien van de Gevel, ICLON

Leerdoelen

- weten wat de invloed van een groep op een individu kan zijn
- bekend zijn met experiment van Asch

Niveau: 4, 5 havo - vwo

Bekijk eerst het filmpje.

Inleiding

Een billendecolleté, gym schoenen zonder veters, broeken met verlaagd kruis. Doe je eraan mee of niet? Ben je een trendsetter of een trendvolger? Of vind je het juist prettig om je te onderscheiden van anderen en niet mee te doen aan de trends in je klas, je voetbalteam of je muziekvereniging? Doe mee aan een experiment.

Opdrachten

1. In het filmpje kun je zien hoe iemand start met het laten zakken van zijn broek (de norm stelt) en hoe anderen (blindelings) volgen.
 - a. Wanneer werd jij voor het eerst bewust van dit verschijnsel? Hoe oud was je? Beschrijf de situatie.
 - b. Veel mensen ontlenen (een deel van) hun identiteit aan een groep en willen zich dus graag als herkenbaar lid van die groep manifesteren. In welke levensfase zal de neiging tot confirmeren aan een groep het grootst zijn? Leg je antwoord uit.
 - c. Sommige kinderen / mensen stralen meer status uit dan anderen. Wat (welke kenmerken) geeft iemand status?
2. Breng je sociale netwerk in kaart.
 - a. Maak een lijst van alle groepen waarvan je deel van uitmaakt (gezin, familie, sportteam, klas, buurt, kerk, etc.).
 - b. Zet die groepen (met overlappingen) in een schematisch overzicht, bijvoorbeeld in de vorm van een vendiagram.
 - c. Beschrijf per groep welke groepsnormen er gelden.
 - d. Beschrijf per groep wie er het meest staus heeft en waardoor dat komt.
3. Solomon Asch deed in 1951 onderzoek naar de neiging tot conformisme binnen een groep. In zijn experiment legt hij deelnemers lijnstukken voor en vraagt hij aan de deelnemers welk lijnstuk (keuze uit 3) even groot is als het voorbeeldlijnstuk. Bekijk het filmpje <http://www.youtube.com/watch?v=iRh5qy09nNw> en lees de achtergrondinformatie op wikipedia http://nl.wikipedia.org/wiki/Solomon_Asch

- a. Beschrijf welke non verbale gedragingen de proefpersoon laat zien waaruit je kan opmerken dat hij zich ongemakkelijk voelt.
- b. Verklaar hoe het komt dat de proefpersoon zich confirmeert?
- c. Beeld je in dat je zelf aan een dergelijk experiment zou meedoen. Wat zou jij doen?
- d. Het Asch-experiment dateert uit 1951. Denk je dat – als het experiment anno 2012 herhaald wordt, de resultaten nog steeds hetzelfde zouden zijn. Waarom wel/ niet?

Tips voor docenten:

Verklaringen voor het conformistische gedrag van de proefpersoon uit het Asch experiment zijn onder andere *the desire to be liked* en *the desire to be right*. Die twee versterken elkaar ook nog eens. De kennis over je eigen competentie is vaak afhankelijk van het oordeel van anderen daarover. Met name het innemen van de positie van de enkeling tegenover een unanieme meerderheid geeft veel aanleiding tot confirmeren.

Uit recente replicaties van de Asch-experimenten blijkt dat de resultaten beperkt geldig zijn. Hoewel proefpersonen zich nog wel ongemakkelijk voelen en spanning ervaren, gaan zij tegenwoordig meer af op hun eigen oordeel.